

- з невиконанням або неналежним виконанням договорів підряду;
- з невиконанням або неналежним виконанням договорів поставки продукції, товарів (недопоставка, поставка продукції, товарів неналежної якості, з нестачею, некомплектної);
- не своєчасною оплатою поставленої продукції, товарів, виконаних робіт, наданих послуг.

Особливу увагу на авіаційному підприємстві потрібно приділяти категорії справ, що викликають найбільше занепокоєння. Вивчивши й узагальнивши претензійну та судову практику за окремими категоріями справ або підбивши підсумки цієї роботи за певний період, юридична служба подає матеріали з відповідними висновками і пропозиціями керівництву підприємства.

Матеріали узагальнення претензійної роботи рекомендується обговорювати на засіданнях керівництва авіаційного підприємства. При цьому роботу з підготовки цих матеріалів слід виконувати разом із працівниками відповідних служб і структурних підрозділів з метою поглибленого вивчення причин спорів.

Порядок досудового врегулювання господарських спорів не поширюється на спори:

- про визнання договорів недійсними;
- спори про визнання недійсними актів державних та інших органів, підприємств та організацій, які не відповідають законодавству і порушують права та охоронювані законом інтереси підприємств та організацій;
- спори про стягнення заборгованості за опротестованими векселями;
- спори про стягнення штрафів Національним банком України з банків та інших фінансово-кредитних установ;
- спори про звернення на заставлене майно.

Деякі науковці та практики вважають, що порядок досудового врегулювання господарських спорів взагалі не потрібен, бо він діяв ефективно лише завдяки особливостям радянської господарської системи, а в нових умовах не може ефективно застосовуватись і втратив популярність серед суб'єктів господарювання [1, с. 50].

На думку Домбровського С.Ф. претензійні документи до винних юридичних осіб або фізичних осіб-підприємців дають можливість бухгалтерії, фінансовому, економічному або юридичному відділам контролювати виконання договірних зобов'язань, витрачання матеріалів, стягувати у конкретних посадових осіб завдані збитки [2, с. 148].

Як зазначає Чернадчук В.Д., претензія як – матеріально-правова ви-

мога одного з учасників спірних правовідносин до іншого являє собою засіб урегулювання конфлікту самими сторонами без втручання інших осіб із боку держави і у вигляді господарського суду [1, с. 52].

Підсумовуючи вищевикладене, слід підкреслити, що претензійна робота авіаційного підприємства спрямована на вирішення завдань:

- відновлення порушених прав та захист законних інтересів підприємства;
- виявлення причин та умов невиконання умов господарських договорів;
- виявлення причин та умов безгосподарності, крадіжок майна, псування продукції (товарів) або зниження їх якості;
- попередження порушень державної, планової, договірної дисципліни та чинного законодавства;
- поліпшення економічних показників господарської діяльності підприємства;
- відшкодування за рахунок винних осіб завданих суб'єкту господарювання (підприємництва) завданих збитків.

Література:

1. Господарське процесуальне право України / В.Д. Чернадчук, В.В. Сухонос, В.П. Нагребельний. та ін./ Підручник.– Суми: Університетська книга.– 2006.– 331с.

2. Домбровський С.Ф. Організація правової роботи та юридичного обслуговування підприємств. Навчальний посібник / С.Ф. Домбровський.– Х.: Консум.– 2005.– 396 с.

УДК: 656.7.073:346.14(045)

Райнчук І.І.,
студентка,

Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Корчак Н.М., к.ю.н., доцент

АВІАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК РІЗНОВИД ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Авіаційна діяльність як в літературі зазначено, і ми з цим погоджуємось, розглядається як різновид господарської діяльності у сфері цивільної авіації, що пов'язана із безпосереднім або опосередкованим використанням повітряних суден [3, с. 294].

Повітряним кодексом України від 19 травня 2011 року авіаційна діяльність визначається як діяльність фізичних та юридичних осіб у галузі авіації та/або організація повітряного руху України [1, Ст. 1].

З урахуванням вище викладеного можна виділити ознаки, що притаманні авіаційній діяльності як правовому поняттю. По-перше, така діяльність має суспільно-корисний характер, оскільки здійснюється для задоволення потреб виробництва, населення й суспільства в цілому. По-друге, характеризуючи галузеву належність авіаційної діяльності, можна зробити висновок про те, що ця діяльність здійснюється у сфері авіації. По-третє, метою здійснення авіаційної діяльності є досягнення приватних і публічних інтересів, в основу яких покладено принцип безпечного здійснення.

Авіаційна діяльність безпосередньо пов'язана з використанням повітряних суден. Водночас така діяльність може бути охарактеризована як опосередковане використання повітряних суден, наприклад, забезпечення аеронавігаційною інформацією. Також ця діяльність може здійснюватись в межах визначеного строку, наприклад перевезення вантажу, та здійснення авіаційної діяльності може і не обмежуватись строком. До останнього виду відносяться організація пошуку, рятування.

Авіаційна діяльність в літературі розглядається як ліцензована, сертифікована та документована. Для ліцензованої діяльності потрібна ліцензія, для отримання сертифікованої діяльності слід отримати сертифікат, а для здійснення документованої діяльності потрібно мати дозвоільно-розпорядчий документ.

Також варто зазначити, що суб'єкти авіаційної діяльності є суб'єктами господарювання. Ними можуть бути юридичні і фізичні особи, які виконують розробку, виготовлення, ремонт і технічне обслуговування авіаційної техніки за умови наявності у них сертифікатів служби авіаційної безпеки. Також можна виокремити суб'єктів діяльності державної (наприклад, державні аеропорти) і недержавної форм власності (наприклад, більшість повітряних перевізників) в сфері цивільної авіації [2, с. 58].

Зазначимо також особливу роль в авіаційній діяльності суб'єктів організаційно-господарських повноважень, що здійснюють державне регулювання авіаційної діяльності, тобто управління та контроль у цій сфері, нагляд за безпекою, сертифікацію, ліцензування окремих видів такої діяльності. До них належать Мінінфраструктури України, Державіаадміністрація [3, с. 298].

Підсумовуючи вище викладене можна стверджувати, що авіаційна

діяльність як різновид господарської діяльності має різноманітні прояви та може мати місце як у сфері матеріального виробництва, так і в невиробничій сфері. Зокрема така діяльність пов'язана із: наданням послуг щодо перевезення вантажів, пасажирів, пошти та багажу; обслуговуванням повітряних суден в аеропорту; комерційним обслуговуванням пасажирів і вантажів, багажу в аеропорту; здачею в оренду повітряних суден; технічним обслуговуванням літаків по договорах; виконанням авіаційно-хімічних робіт.

Для здійснення певних видів авіаційної діяльності на її суб'єктів покладено обов'язок щодо отримання законодавчо встановлених дозволів, зокрема ліцензії та/чи сертифіката експлуатанта.

Література:

1. Повітряний кодекс України від 19.05.2011 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – №48-49. – Ст. 536.
2. Корчак Н.М. Основи господарського права. За кредитно-модульною системою: Навчальний посібник / Корчак Н. М., Жук Л. А., Жук І. Л., Неживець О.М., Грибенюкова Г.В., Козирева В.П., Сопілко І.М., Тараненко Ю.О., Тимкович І.І., Великанова М.М. – К.: Кондор, 2012. – 488 с.
3. Булгакова І.В. Транспортне право України: Підручник / Булгакова І. В., Клепікова О. В. – К.: Прецедент, 2011. – 344 с.

УДК: 347.82(043.2)

Рогатюк А.В.,

студентка,

Юридичний Інститут

Національний авіаційний університет, м. Київ

Науковий керівник: Корчак Н.М., к.ю.н., доцент

ДЕРЖАВНА АВІАЦІЙНА СЛУЖБА ЯК ОРГАН ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВОПОРЯДКУ У СФЕРІ АВІАПЕРЕВЕЗЕННЯ ТА ЛІЦЕНЗУВАННЯ

Господарський правопорядок в Україні формується на основі оптимального поєднання ринкового саморегулювання економічних відносин суб'єктів господарювання та державного регулювання макроекономічних інтересів, відповідно до ст. 5 Господарського кодексу України. У свою чергу державне регулювання господарської діяльності – це діяльність держави в особі компетентних органів по регулюванню